

Evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan Rishøjens børnehus 2023

Højreklik her og vælg Skift billede for at indsætte billede eller logo

Om skabelonen

Denne skabelon henvender sig til jer, som er ledere og medarbejdere i dagtilbud.

Formålet med skabelonen er at inspirere og understøtte jeres skriftlige evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan. Den skal gennemføres mindst hvert andet år. Det er **ikke** et lovkrav, at I benytter denne skabelon.

Den lovgivningsmæssige ramme for udarbejdelse og evaluering af den lokale pædagogiske læreplan er dagtilbudsloven med tilhørende bekendtgørelse, der er udfoldet i Børne- og Undervisningsministeriets publikation [Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold](#), 2018.

Vær opmærksom på:

- Den primære målgruppe for den skriftlige evaluering er jer selv og forældrene i jeres dagtilbud
- Det er et krav, at I reviderer jeres skriftlige læreplan på baggrund af evalueringen, hvis evalueringen skulle give anledning til ændringer eller justeringer.
- Fokus i evalueringen er på sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes udbytte, dvs. hvorvidt og hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter trivsel, læring, udvikling og dannelse for alle børn.
- Evalueringen skal offentliggøres.

Denne skabelon indeholder alle de lovmæssige krav til evalueringen. Lovkravene finder I i de to midterste afsnit "Evaluering og dokumentation" og "Inddragelse af forældrebestyrelsen". Skabelonen indeholder desuden spørgsmål, som kan støtte jeres evalueringsproces samt jeres fremadrettede arbejde med løbende at revidere den skriftlige læreplan.

[Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold](#)

Brug af skabelonen

Når I udfylder skabelonen, skal I klikke på *skrivefeltet*. I kan fremhæve tekster og indsætte billeder.

I kan slette denne side ved at markere teksten og billedet og trykke *slette*. I kan også slette den sidste side, hvis I ønsker det.

Arbejdet med den pædagogiske læreplan

"Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringskultur i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø."

"Med evalueringskultur i dagtilbuddet forstås, at lederen har ansvar for, at det pædagogiske personale og ledelsen løbende forholder sig reflektivt til, hvordan de pædagogiske læringsmiljøer understøtter børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse."

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Hvilke dele af vores pædagogiske læringsmiljø har vi særligt haft fokus på over de sidste 2 år?

Her kan I opliste, hvad I har haft særligt fokus på som en del af arbejdet med læreplanen, fx morgenstund, leg, social udvikling. I kan også indsætte billeder eller andet fra jeres arbejde.

Små fællesskaber

Vi har gennem de sidste to år arbejdet på implementeringen af små fællesskaber. Det betyder at vi har gjort op med stuekultur og i stedet arbejder med primær voksen.

Vi skriver i vores styrkede læreplan at det er vigtigt for os at børnene føler sig trygge og hørt. Dette har vi større mulighed for i vores små fællesskaber, hvor vi også har større succes med at følge børnenes individuelle initiativer og invitere dem til aktiv deltagelse på barnets præmisser.

Vi oplever at vi kan skærpe vores arbejde med børn i udsatte positioner da vores små fællesskaber er justerbare. Vi kan derfor lave grupper af forskellige størrelser der imødegår de enkelte børns behov.

Dertil bidrager vores små fællesskaber til et trygt socialt miljø hvilket vi ved fordrer mod til at udvikle sig og indgå i sociale relationer. Dette gælder både i barn-voksenrelationen og barn-barn relationen. Det giver den voksne bedre forudsætninger for at guide i relationerne sådan at børnene tilegner sig gode legestrategier der kan tages med i andre fora.

Dertil oplever vi at vi får en højere pædagogisk kvalitet idet de voksne har fokus på kerneopgaven.

Måltidspædagogik

Vi har ydermere haft fokus på vores måltidspædagogik.

Børn i daginstitution spiser mindst halvdelen af deres daglige måltider, mens de er væk fra hjemmet, og det er derfor vigtigt, at maden i Rishøjens børnehus er sund, mættende og velsmagende. Men gode måltider er meget mere end sund mad. Gennem måltidet udvikler børn deres spisevaner, og de indgår i et socialt fællesskab med os voksne og hinanden. Måltidet giver mulighed for at dele erfaringer, og det bidrager til at udvide børns praktiske kompetencer og kritiske bevidsthed.

I Rishøjens børnehus spiller vi voksne en vigtig rolle. I fællesskab sørger vi for at skabe rammer for et godt spisemiljø og gode måltidsoplevelser.

Måltidet er en hverdagsaktivitet, der udgør et pædagogisk læringsmiljø, som åbner for, at børn kan trives, lære, udvikle sig og dannes.

Børn vil gerne samarbejde og indgå i fællesskaber. Når vi som voksne er åbne for børnenes input, styrker det børnenes lyst til både at eksperimentere med og smage på maden samt indgå i sociale fællesskaber. Måltidet er en balance mellem voksenstyring og fri leg. Set fra et voksent perspektiv kan det være svært at give slip på styringen under måltidet. Men med en meget stram voksenstyring bliver måltidet let mekanisk. Det kan sagtens fungere og ofte endda bedre uden, at en voksen styrer og blander sig i alt, hvad børnene gør. Så vi kan med fordel lade børnene have friere rammer for måltidet, så der også er plads til leg og læring.

Måltider med fokus på børns aktive deltagelse, gør børn mere selvhjulpne. Når vi skaber trygge rammer, hvor børnene får ansvar og frihed, styrkes deres engagement og muligheder for at øve sig på at klare sig selv sammen med andre. På den måde undgår vi at optræde som overvågende serviceorganer, der går rundt mellem bordene parat til at gribe ind i situationer, som barnet selv ville kunne klare. Det kan føre til, at børnene får mere ejerskab over måltidet og appetit på maden. Selvhjulpne børn er ikke blot optaget af deres egen deltagelse i måltidet, de finder også glæde ved at hjælpe de andre børn ved bordet. Når vi arbejder med børnenes evne til at kunne klare sig selv, bidrager det derfor til udvikling af deres sociale kompetencer og til fællesskabet omkring måltidet.

Vi voksne er forbilleder og en kilde til inspiration, som børnene spejler sig i. Når vi spiser sammen med børnene, bliver deres lyst, nysgerrighed og mod på at smage nyt understøttet. Samtidig bliver måltidet et fællesskab, hvor vi og børnene er sammen om at nyde maden. Har vi voksne en åben, nysgerrig, positiv og legende tilgang til maden og måltidet, vil børnene også få det. Udnyt at børn også spejler sig i og inspireres af andre børn og skab et fællesskab, hvor vi åbner en verden af farver, smage, konsistens og dufte sammen med børnene.

Vi spiser ikke kun for at blive mætte, men også fordi maden syner, dufter og smager godt – det er en sansmæssig og social oplevelse, som danner rammen om fællesskab. Måltidet er et rum, hvor børn kan danne deres smag, og de kan opleve og udtrykke egen individualitet. I fællesskabet kan de også opleve andre børns oplevelser med smag. Vi skal understøtte børnenes oplevelser og dannelse af smag ved at skabe plads til børnenes eksperimentering med mad og samtidigt respektere børnenes grænser.

Dette giver engagerede, madmodige børn der trives og kan selv. Måltidsfællesskaber der udvikler sociale kompetencer og et pædagogisk rum med plads til nysgerrighed og nærvær.

Nærmiljøet

Vi har efter COVID-19 arbejdet med at få implementeret nærmiljøet som en del af vores pædagogiske tilbud.

Vi har haft samarbejde med naturskole, klatring på skolen, ture til åsen, samarbejde med plejehjem, samarbejde med Ølsemagle sognegård, fodboldklubben, spejderne, besøg af brandbil, besøg til slagter og bager, mini-OL med Basen og Ølsemagle Børnegård.

Dertil har vi været på ture i nærområdet både på gåben, cykel og med bus og tog.

Vi har på denne måde kunne give børnene en læring om deres nærmiljø og fået implementeret dette læringsmiljø til gavn for børnenes læring, trivsel, udvikling og dannelse.

Hvordan har vi organiseret vores evalueringskultur?

Her kan I **kort** beskrive jeres arbejde med at etablere en systematisk evalueringskultur. I kan fx beskrive, hvordan, hvor ofte og i hvilke fora I drøfter, reflekterer over og evaluerer jeres pædagogiske praksis. I kan også beskrive, om I arbejder med særlige metoder, fx *Redskab til selvevaluering*, *Tegn på læring*, *Redskab til forankringsproces* eller om I arbejder eksperimenterende eller undersøgende med en særlig tilgang.

Inden vi arbejder med et nyt tema sidder der fire personer og udarbejder en SMTTE-model så vi kender mål og mening med projektet. Dette tror vi på giver personalet ejerskab med projektet. Når projektet er afsluttet sidder fire andre personer og laver slutevalueringen ud fra de beskrivelser hele personalegruppen har bidraget med. Evaluering er et systematisk punkt på vores dagsorden til vores personalemøder. Her

drøfter vi den læring, som vi har fået i vores evaluering, så vi efterfølgende kan justere forløbet. F.eks. hvis vi har afholdt fastelavn og gjort os nye erfaringer til hvordan vi bedre facilitere det næste år.

Til vores personalemøde i november 2023 har vi inviteret en foredragsholder med speciale i evaluering da vi godt ved at vi har et udviklingspotentiale her.

Hvordan har vi arbejdet med vores lokale skriftlige læreplan?

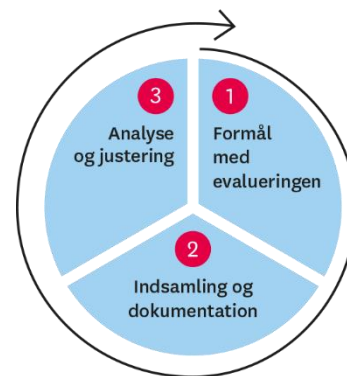
Her kan I **kort** skrive, hvordan I har grebet arbejdet an, fx om I har lavet workshop, gennemført konkrete evalueringer, haft oplæg fra interne eller eksterne. I kan også indsætte billeder eller lignende.

Vi arbejder løbende med den skriftlige læreplan og det pædagogiske grundlag så vi sikrer os en ensretning i huset. Dette er noget jeg som leder er observerende på i dagligdagen.

Vi har senest haft en foredragsholder ude vedr. sprogets betydning i børns leg. Vi har herved kunne optimere hvordan de voksne indgår i legen med børnene og hvordan de er med til at give redskaber til børn der har udfordringer her.

Dertil har der været afholdt læreplansmøder, hvor vi løbende har drøftet, hvorvidt vi lever op til det vi har skrevet.

Evaluering og dokumentation af elementer i det pædagogiske læringsmiljø

”Lederen er ansvarlig for, at arbejdet med den pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert andet år med henblik på at udvikle arbejdet. Evalueringen skal tage udgangspunkt i de pædagogiske mål og herunder en vurdering af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Evalueringen skal offentliggøres.

Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at sikre en løbende pædagogisk dokumentation af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Den pædagogiske dokumentation skal indgå i evalueringen.

Som led i at kunne evaluere sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse kan der fokuseres på elementer i det pædagogiske læringsmiljø. På den ene side fx, hvordan børnesynet, børneperspektivet og arbejdet med dannelse kommer til udtryk i det daglige pædagogiske arbejde, og på den anden side eksempelvis:

- Børnegruppens trivsel og læring
- Børn i udsatte positioners trivsel og læring
- Tosprogede børns trivsel og læring
- Det enkelte barns trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Fokus på enkelte elementer kan bidrage til at kvalificere evalueringen af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 51

Udvælg en eller flere evalueringer, som I har gennemført i de seneste to år, og saml op på erfaringerne ved at svare på nedenstående fire spørgsmål for hver evaluering. De fire spørgsmål knytter an til trinene i en evalueringsproces. Vælg gerne evalueringer, som betød, at I efterfølgende ændrede jeres pædagogiske praksis.

Hvad var formålet med den evaluering, vi gennemførte?

Her skriver I **kort**, hvilket område i jeres pædagogisk læringsmiljø I satte fokus på i evalueringen og hvorfor. Hvad var det I var nysgerrige på eller der udfordrede jer? Dette er trin 1 i evalueringscirklen.

Vi har senest evalueret på vores tema om fastelavn. Dette gør vi for at sikre os at børnenes trivsel og udvikling er i fokus. Vi evaluerer for at sikre os de rette rammer for børnene og for at blive bevidste om, der er nogle børn kommer i udsatte positioner, som vi kunne undgå.

Hvilken pædagogisk dokumentation har vi indsamlet i arbejdet med den gennemførte evaluering?

Her beskriver I **kort** den dokumentation af det pædagogiske læringsmiljø, I har indsamlet i forbindelse med evalueringen. Pædagogisk dokumentation kan bestå af en vifte af forskellige måder at beskrive børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse på, fx praksisfortællinger, fotos, observationer, videooptagelser, screeninger, relationsskemaer, børneinterviews, tegninger. Indsamling af pædagogisk dokumentation er trin 2 i evalueringscirklen. Har I under evalueringen skrevet på en planche eller lignende, kan I indsætte et billede.

Vi har indsamlet praksisfortællinger over dagens forløb fra alle personaler for at få så mange perspektiver som muligt.

Hvad lærte vi om sammenhængen mellem vores pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse?

Her skriver I **kort** resultaterne af jeres analyse, fx hvordan den indsamlede dokumentation gjorde jer klogere på det, I var blevet nysgerrige på? Hvad var jeres vurdering af det pædagogiske læringsmiljøes betydning for børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse? Dette er første del af trin 3 i evalueringscirklen. Har I under evalueringen skrevet resultaterne på en planche eller lignende, kan I indsætte et billede.

Vi har lært at den måde vi for nuværende holder fastelavn, ser vi børn komme i udsatte positioner. Det så vi ved, at der var meget vente i kø, samt utryghed i vuggestuen over udklædning fra vennerne.

Vi har lært, at vi ikke skal have to temaer kørende på samme tid, og vi vil derfor næste år afsætte 14 dage til fastelavn, så vi sikrer os, at vi kan komme ordentligt rundt om emnet sammen med børnene.

Vi har tilmed lært at der skal være mindst to voksne pr gruppe, da vi, når vi kun er en til tøndeslagning, har svært ved at give støtte til de børn der har behovet herfor.

At slå katten af tønden skal tilmed tage kortere tid, da vi oplevede at børnene mistede interessen for det. Dette gjorde sig særligt gældende for vuggestuen, og enkelte børnehavebørn.

Udklædningen i børnehaven var med til at skabe nye sociale fællesskaber mellem børnene i forhold til at have samme udklædning.

Hvilke ændringer og/eller justeringer af praksis gav evalueringen anledning til?

Her skriver I **kort**, hvordan I handlede på baggrund af jeres nye indsigter om jeres pædagogiske læringsmiljø. I kan bl.a. skrive, hvorvidt evalueringen gav anledning til at justere jeres pædagogiske praksis, og om den gav anledning til at afprøve konkrete tiltag og justere jeres skriftlige læreplan. I kan også samle op og se på tværs af de udvalgte områder, I har evalueret. Er justeringerne stadig en del af jeres praksis i dag? Har I brugt jeres indsigter i udvalgte evalueringer i andre sammenhænge? Dette er anden del af trin 3 i evalueringscirklen.

På baggrund af evalueringen vil vi afprøve at holde fastelavn om eftermiddagen hvor forældrene deltager i 2024.

Inddragelse af forældrebestyrelsen

”Forældrebestyrelsen i kommunale, selvejende og udliciterede daginstitutioner skal inddrages i udarbejdelsen og evalueringen af og opfølgningen på den pædagogiske læreplan.

Forældrebestyrelsen for den kommunale dagpleje skal inddrages i udarbejdelsen og evalueringen af og opfølgningen på den pædagogiske læreplan.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 52

Hvordan har vi inddraget forældrebestyrelsen i evalueringen af den pædagogiske læreplan?

Her skriver I **kort**, hvordan I har inddraget forældrebestyrelsen og eventuelt forældrerådet, fx om I har drøftet, hvad I har sat fokus på i løbende evalueringer, resultaterne og hvilke tiltag det har givet anledning til, eller hvordan forældrebestyrelsen aktivt har været inddraget i ændringer eller justeringer af den daglige praksis.

Vi har drøftet evalueringen af læreplanen på FKU-mødet.

Det fremadrettede arbejde

”En systematisk og udviklende evalueringskultur er central for den løbende udvikling af den pædagogiske praksis, og målet er bedre pædagogiske læringsmiljøer for børnene gennem en systematisk evalueringskultur og en meningsfuld og udviklende feedback til det pædagogiske personale.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Hvilke områder af vores pædagogiske læringsmiljø vil vi fremadrettet sætte mere fokus på?

Her kan I **kort** skrive, hvad I vil sætte fokus på i jeres pædagogiske læringsmiljø fremadrettet og hvorfor. I afsnit ét så I tilbage på, hvad I allerede har arbejdet med. Har I fået øje på, om der er dele af jeres pædagogiske læringsmiljø, I ikke har haft fokus på, fx rutinesituationer, børn i udsatte positioner, mv.? I kan også skrive, om der er områder, I har haft fokus på, men har behov for at genbesøge.

Vi vil gerne stille skarpt på vores læringsmiljø ”cafe” som finder sted om eftermiddagen.

Dette er en nyere pædagogisk metode, som vi er ved at justere. På denne måde kan vi tilbyde de bedste læringsmiljøer for børnene.

Hvordan vil vi justere organiseringen af vores evalueringskultur?

Her kan I **kort** beskrive, om I oplever, at organiseringen af jeres evalueringskultur har understøttet meningsfulde drøftelser, refleksioner, analyser og vurderinger af jeres pædagogisk praksis i hverdagen? Eller om jeres erfaringer giver anledning til at justere organiseringen af jeres evalueringskultur, fx om der er brug for at afprøve andre måder at mødes og måder at reflektere sammen, justere hyppigheden af møder eller fastholde god evalueringspraksis.

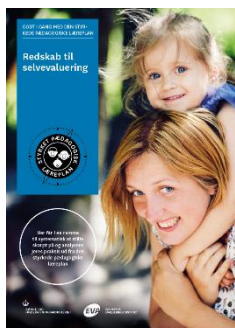
Vi vil gerne blive bedre til at dokumentere vores praksis med andet en oplevelsesbeskrivelse. Dette kan f.eks. være med billeder eller film. Vi forventer at blive klogere på denne praksis til vores personalemøde i november 2023.

Hvordan har eller vil vi på baggrund af denne evaluering ændre og/eller justere vores skriftlige pædagogiske læreplan?

Da vi har justeret vores arbejde med nærmiljøet, vil vi ændre dette afsnit så det stemmer overens med den praksis vi ser i dag.

Her kan I finde yderligere inspiration til arbejdet med den pædagogiske læreplan

Til at understøtte og inspirere jeres videre arbejde med evalueringskultur og den styrkede pædagogiske læreplan er der udviklet en række øvrige understøttende materialer. Alle inspirationsmaterialer – nuværende og kommende – kan findes på www.emu.dk/dagtilbud

Redskab til selvevaluering er en ramme til systematisk at analysere jeres praksis inden for centrale områder i den styrkede pædagogiske læreplan.

Redskab til forankringsproces indeholder fem tilgange til, hvordan I kan arbejde med forandring og forankring af et stærkt pædagogisk læringsmiljø.

Podcastserien Børnehøjde er en faglig podcast om pædagogik og læreplan. Andet tema i serien sætter i tre afsnit fokus på evalueringskultur. Til temaet findes et dialogkort med spørgsmål til refleksion.

Alle materialer kan findes på www.emu.dk/dagtilbud

BØRNE- OG
UNDERVISNINGSMINISTERIET

Evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan

© 2020
Danmarks Evalueringsinstitut og
Børne- og Undervisningsministeriet

Citat med kildeangivelse er tilladt

Design: BGRAPHIC